

ГОЛОВАТЮК О. Ю., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА УЧНІВ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ

Кожна людина впродовж всього свого життя виконує різноманітні фінансові операції – щоденні витрати, збереження та інвестування, отримання заробітної плати, сплата податків, купівля та продаж майна тощо. У сучасному світі фінансові ринки стрімко розвиваються, кожен день виникають нові продукти і послуги, наприклад електронні платіжні системи, населенню все складніше орієнтуватися у всіх пов'язаних характеристиках і можливих небезпеках цих інновацій.

В Україні питання фінансової грамотності населення є особливо актуальним. За результатами дослідження «Фінансова грамотність, фінансова інклюзія та фінансовий добробут в Україні у 2021 році» [1], що було проведено НБУ та проектом USAID «Трансформація фінансового сектору», рівень оцінки фінансової грамотності всіх українців становить 12,3 бали із 21 можливих і це менше за рекомендовані 14 балів, а рівень фінансової грамотності вікової групи 18-24 років має ще менше значення 11,4 бали. Питання економічного розвитку та фінансової грамотності молоді є важливими, оскільки високий її рівень сприяє підвищенню якості життя громадян, зміцненню економіки країни та загальному процвітанню суспільства.

За результатами опитування [2], батьки школярів відзначають недостатність у своїх дітей навичок фінансової грамотності.

У 2023 році Національний банк України провів опитування [3] з фінансової грамотності на тему «Заощадження» серед 3700 підлітків та молоді 10-25 років. Згідно результатів, майже 60 % усіх опитаних самостійно дізнаються про гроші та заощадження з книжок та інтернету, а це свідчить про високий інтерес та мотивацію до вивчення теми.

У прийнятому Державному стандарті базової середньої освіти [4] наявна ключова компетентність «Підприємливість і фінансова грамотність». Для розвитку цієї ключової компетентності необхідно поєднати зміст різних предметів із різних галузей освіти.

Навчальна програма курсу «Інформатика» [5] включає в себе багато розділів, таких як інформаційні технології, створення та опрацювання текстових документів, опрацювання числових даних, моделювання, основи алгоритмізації та програмування, розв'язування компетентнісних задач, виконання індивідуальних і групових навчальних проектів. Можна виділити багато окремих тем, в яких завдання може включати дослідження задач з фінансової грамотності.

Сучасні учні найбільше зацікавлені у завданнях, які є практичними і допомагають застосовувати теоретичні знання у реальному житті, часто вчителю на уроках учні задають питання «Навіщо це мені знадобиться?».

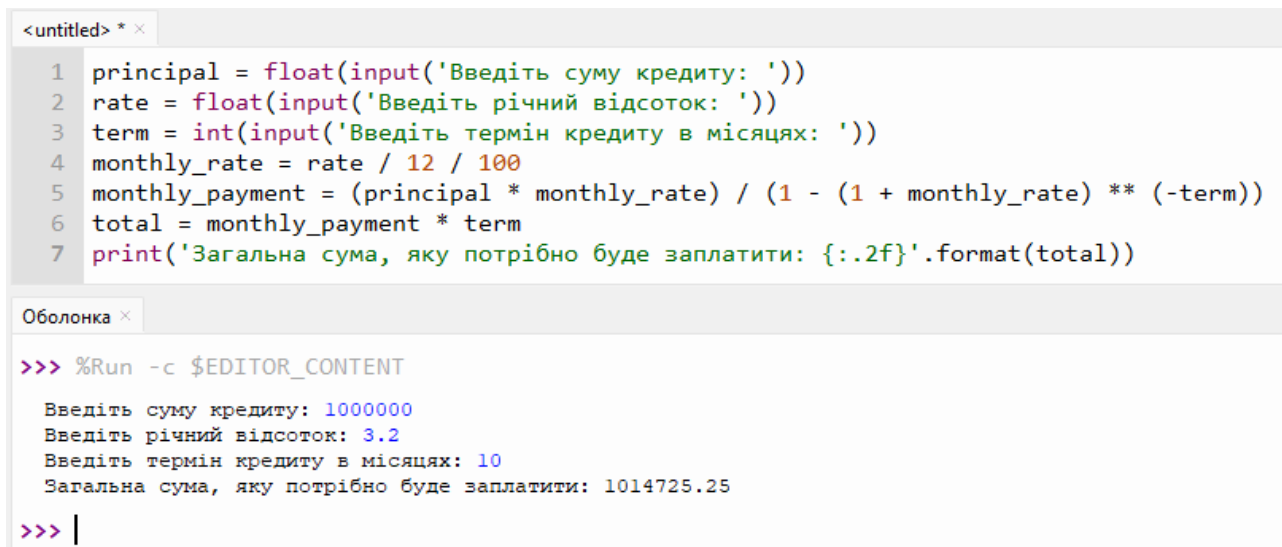
Практичні завдання по економічній освіті на уроках інформатики можуть стосуватись різноманітних операцій з фінансами – розрахунку прибутку від продажу товарів, аналізу вигоди банківських депозитів тощо.

Рис. 1. Приклад завдання про банківський депозит

На рис. 1 показаний приклад завдання для учнів 6 класу, розділу «Алгоритми та програми», тема «Програмне та програмоване виконання обчислень із десятковими дробами». Учнів потрібно створити виконавця в середовищі Scratch, який буде розраховувати прибуток від банківського депозиту на вказану суму за вказаний термін. Це завдання навчить учня не

тільки виконувати розрахунки з десятковими дробами у середовищі Scratch, а ще й ознайомить, як і скільки можна заробити оформивши банківський вклад.


```
<untitled> * x
1 principal = float(input('Введіть суму кредиту: '))
2 rate = float(input('Введіть річний відсоток: '))
3 term = int(input('Введіть термін кредиту в місяцях: '))
4 monthly_rate = rate / 12 / 100
5 monthly_payment = (principal * monthly_rate) / (1 - (1 + monthly_rate) ** (-term))
6 total = monthly_payment * term
7 print('Загальна сума, яку потрібно буде заплатити: {:.2f}'.format(total))

Оболонка x
>>> %Run -c $EDITOR_CONTENT
Введіть суму кредиту: 1000000
Введіть річний відсоток: 3.2
Введіть термін кредиту в місяцях: 10
Загальна сума, яку потрібно буде заплатити: 1014725.25
>>> |
```

Рис. 2. Приклад завдання про банківський кредит

На рис. 2 показаний приклад завдання для учнів 8 класу, які вивчають тему «Робота з цілими та дійсними числами в Python. Дії з текстом» розділу «Алгоритми та програми». Учневі потрібно розробити програму на мові Python, що буде розраховувати розмір плати банкові за користування кредитом, а саме, буде питати у користувача суму кредиту, річний відсоток, термін на який наданий кредит та виводити на екран загальну суму яку користувач повинен буде віддати банкові. Під час виконання цього завдання, учень не тільки навчиться виконувати дії з числами та текстом на мові програмування Python, а ще ознайомиться з банківською послугою кредитування, включаючи особливості амортизованого кредиту.

Таким чином, включення цікавих для учнів завдань з фінансової грамотності у програму «Інформатика», крім розвитку навичок, що допоможуть ефективно керувати своїми коштами, може збільшити інтерес до вивчення предмета та покращити учнівську успішність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Фінансова грамотність, фінансова інклюзія та фінансовий добробут в Україні у 2021 році. Звіт за результатами дослідження. URL : https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Research_Financial_Literacy_Inclusion_Welfare_2021.pdf
2. 8 навичок, яких бракує випускникам шкіл: думка батьків Кропивницького. URL : <https://nus.org.ua/articles/8-navychok-yakyh-brakuye-vypusknykam-shkil-dumka-batkiv-kropyvnytskogo/>
3. Опитування з фінансової грамотності на тему: «Заощадження» серед підлітків та молоді 10–25 років в Україні. URL : <https://talan.bank.gov.ua/uploads/ekspertyza/files/tematichne-opituvannia-zaoshchadzhennia.pdf>
4. Державний стандарт базової середньої освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
5. Програма курсу Інформатика 5-9 класи загальноосвітніх навчальних закладів. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/programa-informatika-5-9-traven-2015.pdf>